

การเปรียบเทียบสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่คาดหวัง เกี่ยวกับการจัดสิ่งแวดล้อมทางสุขภาพ

ตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา

เขตการศึกษา 12

นางสาวกุลภัสสร์ ชินตระกูลวงศ์

วิทยานิพนธ์นี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาพลศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2533

ISBN 974-577-690-4

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

016710

A COMPARISON OF ACTUAL STATES AND EXPECTED STATES OF SCHOOL HEALTH
ENVIRONMENT MANAGEMENT AS PERCEIVED BY SECONDARY SCHOOL
ADMINISTRATORS UNDER THE JURISDICTION OF THE DEPARTMENT OF
GENERAL EDUCATION, EDUCATIONAL REGION TWELVE

Miss Kulapat Chintragulrat

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education

Department of Physical Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1990

ISBN 974-577-690-4

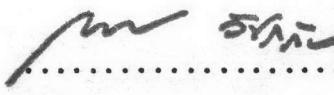

ท้าวขอวิทยานิพนธ์ การเปรียบเทียบสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่คาดหวัง เกี่ยวกับการจัดสิ่งแวดล้อม
ทางสุขภาพ ตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด
กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 12

โดย นางสาว กุลวัลลดา ชินตะระกูลรัตน์
ภาควิชา ผลศึกษา

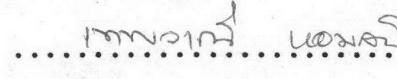
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เทพวิษี ห้อมสนิท

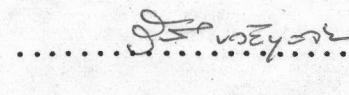
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุญาตให้นับวิทยานิพนธ์นี้ เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

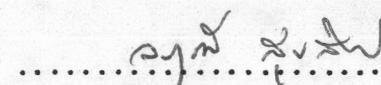

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร. ภาวร วัชราภัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์ สุชาติ โสมประยูร)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เทพวิษี ห้อมสนิท)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ รัชนี ขวัญбуญจัน)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วรวิทย์ สุรลิทธิ์)

พิมพ์ด้วยน้ำหมึกด้วย ว่าท่านนี้หนังสือในกรอบสีเขียวที่ห้องหน้าห้องแม่ครัว

กูลภัสสร ชินตระกูลรัตน์ : การเปรียบเทียบสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่คาดหวัง เกี่ยวกับการจัดสิ่งแวดล้อมทางสุขภาพตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 12 (A COMPARISON OF ACTUAL STATES AND EXPECTED STATES OF SCHOOL HEALTH ENVIRONMENT MANAGEMENT AS PERCEIVED BY SECONDARY SCHOOL ADMINISTRATORS UNDER THE JURISDICTION OF THE DEPARTMENT OF GENERAL EDUCATION, EDUCATIONAL REGION TWELVE) อ.พ.ปรีกษา : ผศ.ดร.เทพยวณี อาจสนิท, 116 หน้า. ISBN 974-577-690-4

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่คาดหวัง เกี่ยวกับการจัดสิ่งแวดล้อมทางสุขภาพในโรงเรียนตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 12 โดยส่งแบบสอบถามเกี่ยวกับการจัดสิ่งแวดล้อมทางสุขภาพ 9 ด้าน ไปยังผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 12 จำนวน 120 ฉบับ ได้รับกลับคืนมา 99 ชุด คิดเป็นร้อยละ 82.5 และนำข้อมูลมาวิเคราะห์โดยหาค่าร้อยละ มัชณิค เลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบค่า "ที" (t-test) นำเสนอด้วยในรูปตารางและความเรียง

ผลการวิจัยพบว่า

ผู้บริหารโรงเรียนรับรู้ว่าสภาพการจัดสิ่งแวดล้อมทางสุขภาพอยู่ในระดับดี จำนวน 5 ด้าน ได้แก่ ห้องเรียนและเครื่องใช้ในห้องเรียน อาคารเรียน ทำเลที่ตั้งโรงเรียน การจัดบรรยากาศเพื่อส่งเสริมสุขภาพจิต สวัสดิภาพภายในโรงเรียน และรับรู้ว่าสภาพการจัดสิ่งแวดล้อมทางสุขภาพอยู่ในระดับพอใช้ จำนวน 4 ด้าน ได้แก่ น้ำดื่มน้ำใช้และภาระน้ำหนัก สนามและบริเวณโรงเรียน อาคารประกอบ และห้องพยาบาล ห้องน้ำห้องส้วม

ผู้บริหารโรงเรียนมีความคาดหวังว่าสภาพการจัดสิ่งแวดล้อมทางสุขภาพในโรงเรียนทั้ง 9 ด้าน ต้องอยู่ในระดับดี ได้แก่ การจัดบรรยากาศเพื่อส่งเสริมสุขภาพจิต สนามและบริเวณ สวัสดิภาพภายในโรงเรียน อาคารประกอบและห้องพยาบาล ทำเลที่ตั้งโรงเรียน ห้องน้ำห้องส้วม น้ำดื่มน้ำใช้และการระบายน้ำ ห้องเรียนและเครื่องใช้ในห้องเรียน อาคารเรียน

เมื่อเปรียบเทียบสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่คาดหวัง เกี่ยวกับการจัดสิ่งแวดล้อมทางสุขภาพ ตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียน พบว่า มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกด้าน โดยผู้บริหารมีความคาดหวังสูงกว่าสภาพที่เป็นจริง

ภาควิชา ..... พลศึกษา
สาขาวิชา ..... สอนศึกษา^๑
ปีการศึกษา ๒๕๓๓

ลายมือชื่อนักศึกษา ..... บุญเรือง คงกระพัน
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ..... ดาวาภา หนองแขม
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม .....

พิมพ์คืนฉบับบทด้วยอวิทยานินพนธ์ภายในกรอบสีเขียวนี้เพื่อยังแผ่นเดียว

KURAPAT CHINTRAGULRAT : A COMPARISON OF ACTUAL STATES AND EXPECTED STATES OF SCHOOL HEALTH ENVIRONMENT MANAGEMENT AS PERCEIVED BY SECONDARY SCHOOL ADMINISTRATORS UNDER THE JURISDICTION OF THE DEPARTMENT OF GENERAL EDUCATION, EDUCATIONAL REGION TWELVE.
THESIS ADVISOR : ASST.PROF. TEPWANEE S. HOMSANIT, H.S.D. 117 PP.
ISBN 974-577-690-4

The purpose of the research was to compare the actuality and the expectation of the school health environment management as perceived by the secondary school administrators under the jurisdiction of the Department of General Education, Educational Region Twelve.

The 120 questionnaires concerning nine areas of school health environment were sent to school administrators of 120 schools in the educational region twelve which 82.5% of them were returned. The data were then analyzed by means of percentages, means, standard deviations. The t-test were applied to determine the difference between the actual states and the expected states.

The findings revealed as follows:

The school administrators perceived five areas of school health environment management to be at the good level. They were the areas of classrooms and materials, school buildings, school location, the management for mental health promotion atmosphere, and school safety. The school administrators perceived four areas of school health environment management to be at the medium level. They were the areas of water supply and drainage, field and school ground, school annex and first aid room, and toilets.

The school administrators expected the total nine areas of school health environment management to be at the good level. They were the management for mental health promotion atmosphere, field and school ground, school safety, school annex and first aid room, school location, toilets, water supply and drainage, classrooms and materials, and school buildings.

There was a statistically significant difference at the .05 level between the actuality and the expectation of a school health environment as perceived by secondary school administrators which their expectation was higher than the actuality.

ภาควิชา ..... พลศึกษา
สาขาวิชา ..... สุขศึกษา
ปีการศึกษา 2532

ลายมือชื่อนิสิต .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....
.....

กิตติกรรมประภาค

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เทพวิษี ห้อมสันพิ ซึ่ง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ได้ให้คำแนะนำ ช่วยเหลือ ตรวจแก้ไขข้อบกพร่อง ค่าง ๆ รวมทั้งให้กำลังใจด้วยต่อตลอดมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้ เป็นอย่างสูง

ผู้วิจัยขอกราบพระคุณท่านผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้กรุณาตรวจสอบแบบสอบถาม และให้คำแนะนำ อันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งแก่ผู้วิจัยในการปรับปรุงแบบสอบถาม เพื่อใช้ในการวิจัย ขอบพระคุณ ศึกษาธิการเขต เขตการศึกษา 7 และผู้บริหารโรงเรียนผู้ดูแลแบบสอบถามทุกท่านที่ให้ความร่วมมือ ในการตอบและเก็บรวบรวมแบบสอบถาม เป็นอย่างดี ขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ให้ทุนอุดหนุนการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้

ผู้วิจัยขอขอบคุณอาจารย์จำลอง พลายจื่น และขอบคุณ ดร. สุ. จุฑากรณ พลายจื่น ผู้ที่เป็นกำลังใจในการทำวิทยานิพนธ์ตลอดมา

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอขอบคุณพี่น้อง ทุกคนที่ให้ความช่วยเหลือ คุณงามความดีของวิทยานิพนธ์ ฉบับนี้ ขอบคุณเป็นเครื่องบูชาพระคุณแด่คุณพ่อ และคุณแม่ ผู้ที่เป็นหัวญและกำลังใจของผู้วิจัย เสนอมา

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	๕
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	๖
กิตติกรรมมรร堪ศ	๗
สารบัญตาราง	๘
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของมัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
ขอบเขตของการวิจัย	5
ข้ออกกลง เปื้องต้น	5
คำจำกัดความในการวิจัย	6
2 การวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
รายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับในประเทศไทย	8
รายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภายนอกประเทศไทย	17
3 วิธีดำเนินการวิจัย	23
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย	23
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	23
การเก็บรวบรวมข้อมูล	25
การวิเคราะห์ข้อมูล	25
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	27
5 สุ่ปผลการวิจัย การอภิปราย และข้อเสนอแนะ	62

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

บรรณานุกรม	81
ภาคผนวก	87
ประวัติผู้วิจัย	116

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 ข้อมูลทั่วไปของโรงเรียนและผู้บริหารโรงเรียน	27
2 สภาพทั่วไปของโรงเรียน	29
3 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่คาดหวังเกี่ยวกับการจัดสิ่งแวดล้อมทางสุขภาพในโรงเรียนมัธยมศึกษา ด้านทำเลที่ตั้ง ตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียน	37
4 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่คาดหวังเกี่ยวกับการจัดสิ่งแวดล้อมทางสุขภาพในโรงเรียนมัธยมศึกษา ด้านสนับสนุนและบริเวณโรงเรียนตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียน	39
5 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่คาดหวังเกี่ยวกับการจัดสิ่งแวดล้อมทางสุขภาพในโรงเรียนมัธยมศึกษา ด้านอาคารเรียนตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียน	41
6 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่คาดหวังเกี่ยวกับการจัดสิ่งแวดล้อมทางสุขภาพในโรงเรียนมัธยมศึกษา ด้านห้องเรียนและเครื่องใช้ในห้องเรียนตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียน	43
7 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่คาดหวังเกี่ยวกับการจัดสิ่งแวดล้อมทางสุขภาพในโรงเรียนมัธยมศึกษา ด้านอาคารประกอบตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียน	45
8 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่คาดหวังเกี่ยวกับการจัดสิ่งแวดล้อมทางสุขภาพในโรงเรียนมัธยมศึกษา ด้านน้ำดื่มน้ำใช้และการระบายน้ำตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียน	48
9 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่คาดหวังเกี่ยวกับการจัดสิ่งแวดล้อมทางสุขภาพในโรงเรียนมัธยมศึกษา ด้านห้องน้ำห้องล้างตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียน	50
10 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่คาดหวังเกี่ยวกับการจัดสิ่งแวดล้อมทางสุขภาพในโรงเรียนมัธยมศึกษา ด้านสวัสดิภาพในโรงเรียนตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียน	52

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
11 การ เมรีบ เทียบค่า เฉลี่ยระหว่างสภាពท. เป็นจริงและสภាពท.คาดหวัง เกี่ยวกับ การจัดสิ่งแวดล้อมทางสุขภาพในโรงเรียนมัธยมศึกษา ด้านการจัดบริหารการ เพื่อส่งเสริมสุขภาพจิตตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียน	55
12 การ เปรียบ เทียบค่า เฉลี่ยระหว่างสภាពท. เป็นจริงและสภាពท.คาดหวัง เกี่ยวกับ การจัดสิ่งแวดล้อมทางสุขภาพในโรงเรียนมัธยมศึกษา ด้านต่าง ๆ ตามการ รับรู้ของผู้บริหารโรงเรียน	57